

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 6 JUNI 2024**

Onderwerp: Sessieverzoek EEN Haarlemmermeer over PFAS-verontreiniging en RV Ontwerpverklaring van geen bedenkingen grondreinigingsinstallatie TTOP 5 (10833792)

Voorzitter: mw. S. van de Meeberg

De leden: dhr. M.L. Beusenberg, dhr. M.F. Boels, dhr. P.J. Boerman, mw. N.M. Elfers, dhr. E. Hagemeijer, mw. R.F. Hussain, mw. G. Knikker, mw. A.P. Maat, dhr. A. de Ruiter, dhr. J.C. Soellaart, dhr. H.P. Spijker, dhr. E. Vermeulen

Griffier: dhr. B. Heerema

Portefeuillehouders: mw. C.F.M. van der Meij, dhr. J.N.J. Nobel, mw. M.H. Ruigrok

Insprekers: mw. M. Wolterbeek-Wester, dhr. F. Bruhl

De VOORZITTER: Dames en heren, als u uw plaats wilt innemen en als iedereen... Ik kijk even naar rechts, naar de wethouder. Ja, alle raadsleden. Gaat u lekker zitten. Het is 20.30 uur geweest, wat is het rumoerig, dan kunnen wij gaan beginnen. Ik ga gewoon praten en dan gaat het vanzelf stil worden. Goed, goedenavond en welkom bij het sessiedebat op verzoek van EEN Haarlemmermeer. Dat betekent dat EEN Haarlemmermeer vijf minuten extra spreektijd krijgt zo meteen. We gaan het hebben over PFAS-verontreiniging en het raadsvoorstel. Dat zou aanvankelijk eerst direct op de stemmingenlijst gezet worden maar doordat mijnheer Spijker hierover een sessie heeft aangevraagd, gaat u het erover hebben, raadsvoorstel ontwerpverklaring van geen bedenkingen van de grondreinigingsinstallatie TTOP 5. We hebben twee insprekers. Die krijgen elk vijf minuten spreektijd, waarna u in de gelegenheid bent om vragen te stellen aan de insprekers. Ik zou u willen verzoeken om de vragen die u mogelijk heeft naar aanleiding van de insprekers voor het college in uw inbreng te betrekken zodat we gewoon lekker vloeiend de sessie kunnen gaan doen. Kan dat uw instemming krijgen? Ik zie geknik. Dan wil ik graag als eerste vragen om in te spreken mevrouw Wolterbeek-Wester. U krijgt vijf minuten spreektijd en blijft u als u klaar bent nog even staan zodat de raadsleden vragen aan u kunnen stellen. Gaat uw gang.

Mevrouw WOLTERBEEK-WESTER: Ik ben Margot Wolterbeek-Wester. Ik woon aan de Sloterweg en dat is vlakbij Schiphol bij de PFAS-opslag. Over PFAS weten jullie misschien al heel wat maar al bijna 40 jaar 30 kilometer afstand houden? Ik zie geen vingers. Is ook kankerverwekkend net als PFAS: Tsjernobyl. PFAS wordt hier eigenlijk behandeld alsof het mest is. Maar PFAS is geen mest. PFAS is kankerverwekkend. PFAS is een forever chemical en dat betekent dat het niet afbreekbaar is. Het hoopt zich op in eiwitten. Ja, ik maak me zorgen want ik heb kippen en die leggen eieren. Wie durft van jullie nog deze eieren te eten? Steek maar even je vinger op. 1, 2, 3, 4, 5, 6. Dan weet ik wel hoe jullie erover denken. PFAS, 'ja, nee Schiphol zorgt er heel goed voor'. Wij worden op tijd geïnformeerd. En wat bleek nu? Even kijken, wij rijden over de 2000L, we hebben drie foto's gemaakt. Ze zijn allemaal een beetje hetzelfde. Het stuift. Ze zijn aan het graven ermee, ze zijn aan het scheppen ermee en er staat veel wind. Ja, ik heb wat anders gehoord van de Omgevingsdienst: nu ja, Schiphol is onze buur en wij willen liever een goede buur en een zorgzame gemeente. Ik maak me heel erg zorgen, niet over de PFAS in de grond van Schiphol, maar de PFAS in het oppervlaktewater, in het grondwater en in onze grond.

Onze kippen zijn geen vegetariërs, ze eten wormpjes, pissebedden en slakken. En o, eiwit, dat is eiwit, en in eiwit hoopt PFAS zich op. Wonder boven wonder, deze eieren zijn gelegd door niet-vegetarische kippen, hobby-kippen. Geen eieren meer eten daarvan. En waarom niet? Vanwege die PFAS. Nu zijn er ook boeren in Haarlemmermeer en die maken zich heel erg zorgen, want zij kweken niet alleen aardappelen, maar ook veevoer. Veevoer is voor koeien, kippen, varkens en daar zit eiwit in. En daar komt dus ook PFAS in. Ja, het klinkt een beetje simpel. Ik heb gestudeerd aan de Landbouwuniversiteit en ik heb die Omgevingsdienst gezien en het rapport gelezen. Ik denk dit moet beter kunnen. PFAS, we leven in 2024, er is echt wel wat bekend over PFAS. Is de Omgevingsdienst nu of niet zo slim of niet zo onafhankelijk? Ik ga deze vraag niet voor jullie beantwoorden, maar ik heb het idee dat hier wat slimmere mensen zitten die niet afhankelijk zijn allemaal van Schiphol en die denken: na Schiphol is er nog steeds een Haarlemmermeer met bewoners. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw inspraak mevrouw Wolterbeek-Wester. Ik kijk even om me heen of er vragen vanuit de raad zijn. Mijnheer Boerman, mijnheer De Ruiter. Mijnheer Boerman van GroenLinks en daarna mevrouw Maat. Mijnheer Boerman, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ja, dank u voorzitter. U zult waarschijnlijk weten, wij maken ons ook zorgen over de PFAS. Maar mijn vraag is eigenlijk, u maakt zich ook zorgen maar als u hier vanavond weggaat, wanneer zou u iets gerustgesteld zijn? Kan ik dat vragen?

Mevrouw WOLTERBEEK-WESTER: Als de grond met PFAS veilig is opgeborgen. Bij Tsjernobyl gaan ze ook niet slepen met radioactief afval. Wij weten nog niet hoe we het echt kunnen schoonmaken. Een wasinstallatie, ja wat doe je met het waswater? Ik maak me gewoon heel erg zorgen. Het wordt alleen maar erger als Schiphol daarmee gaat schuiven, gaat graven, gaat wassen. Sla het op in een grote bunker. We kunnen er nu even niets mee. Ja, heel vervelend, maar laat het alsjeblieft niet weglekken naar het grondwater.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mijnheer De Ruiter, BVNL.

De heer DE RUITER: Ja, dank u voorzitter. Ik heb een korte vraag aan de inspreker. Ik begrijp de zorg, hoor, want het is geen fijn spul. Maar bent u bekend met de DE-FLUORO-technologie waarmee de vernietiging van PFAS - in tegenstelling tot wat ik volgens mij in uw bijdrage hoorde - door elektrochemische oxidatie is aangetoond? Dus het is wel degelijk te vernietigen. Bent u daarmee bekend?

Mevrouw WOLTERBEEK-WESTER: Daar ben ik niet mee bekend. En wat zijn de restproducten daarvan?

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter, misschien wilt u kort nog aanvullen en dan gaan we door naar de volgende.

De heer DE RUITER: Daar kan ik na de vergadering op terugkomen dan.

Mevrouw WOLTERBEEK-WESTER: Daar ben ik zeer in geïnteresseerd. Dank u.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar mevrouw Maat, CDA. Gaat uw gang.

Mevrouw MAAT: Dank u wel voorzitter. Mijn vraag was ook: wat zou een goede oplossing zijn? Ik hoor net de bunker, maar dat is dan uw oplossing voor het probleem, als ik dat goed begrijp.

Mevrouw WOLTERBEEK-WESTER: Ja, in ieder geval een bak eronder en goed afdekken. Niet met een zeiltje dat weg kan waaien, dat is al vaker gebeurd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder nog vragen vanuit de raad? Nee, dan wil ik u danken voor uw inspraak. Dan wil ik vragen of de heer Bruhl naar voren wil komen, om ook vijf minuten de gelegenheid te krijgen om de gemeenteraad toe te spreken. Mijnheer Bruhl, als u zover bent, gaat uw gang.

De heer BRUHL: Ik ben Flip Bruhl, bewoner van Badhoevedorp. Ik heb onlangs een levenstestament laten opmaken. Tja, ik ben weggelopen bij de eerste notaris die me hierbij hielp. Ze sprak me niet tegen. De tweede notaris sprak me tegen en behoedde me zo voor fouten. Fouten horen bij het leven. Het is niet erg, je leert ervan. U als gemeenteraad en college kan elkaar op die manier ook voor fouten behoeden. Er zijn voor de PFAS-opslag in Badhoevedorp tientallen vergunningen afgegeven zonder dat er enige representatieve meting gedaan is en met name niet in de sloten en het slib naast de opslag. PFAS hecht zich vooral aan slib. De laatste mij bekende metingen dateren van 2022, dus voor de PFAS verplaatst was. Hierdoor weet niemand, Schiphol, gemeente, de Omgevingsdienst, noch het waterschap, wat de gevolgen van de vergunningen zijn en wat de gevolgen zullen worden. Schiphol heeft schriftelijk beloofd te gaan meten. Ik heb nog geen metingen gezien. Wel heb ik gezien dat ze al baggeren naast het beoogde fabrieksterrein en opslag. De onrust bij de bevolking van Badhoevedorp over de opslag en de start van de bouw van de PFAS-reinigingsfabriek is enorm. Dat blijkt onder andere uit de 608 bezwaren die ingediend zijn over de opslagvergunning op TTOP 4. De bezwaren tegen TTOP 4 van 4 januari zijn nog niet verwerkt. De grond is al wel verplaatst. Het is onduidelijk of de bezwaren ontvankelijk zijn omdat de Omgevingsdienst onterecht denkt dat PFAS niet verder dan 500 meter van het centrum van de opslag overlast geeft. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft een milieueffectrapportage geadviseerd. Dit advies is in de wind geslagen. U gaat eendaags beslissen, u gaat nu begrijp ik, beslissen over een PFAS-verwerkingsfabriek in ons dorp. De aanvraag is van vorig jaar dus volgens de oude normen. Zoals u weet gelden er inmiddels strengere. Volstrekt onduidelijk is waarom deze fabriek aan de rand van een verstedelijkende omgeving vlak bij een kinderdagverblijf en nog omringd door landbouwgrond zou moeten komen. Onduidelijk is wat de gevolgen voor het milieu zullen zijn. Het lijkt mij een moeilijke beslissing voor u. Wederom heeft de ILT zeer duidelijke concrete vresen en vragen en weer heb ik geen MER gezien. Mijn zorg zit er ook in dat de financiële risico's van PFAS-vervuiling veel groter zijn dan onze zeer rijke gemeente kan dragen. Het Financieele Dagblad rapporteerde hier al jaren geleden over. Poot heeft om die redenen erover met Schiphol geprocedeerd en gewonnen. Bénédicte Ficq en de familie Knoops hebben zich er nu ook op gestort. Wat doet de fabriek met de huizenprijzen? Politiek is een lastig en slopend vak. De belangen zijn groot. Afwegingen van de belangen gaan vaak niet zonder ook nadelige gevolgen. In het geval van Schiphol is het extra gecompliceerd. De aandelen zijn voor 90% in handen van de overheid. De gemeente heeft een aanzienlijk belang in Schiphol Area Development Company en heeft daar ook een vertegenwoordiger in. Is de gemeente wel onafhankelijk? Wordt het vierogenprincipe bij het toezicht op SADC gevolgd? Resultaten zijn vaak beter als je soms wordt tegengesproken. Schiphol zorgt voor veel werk en inkomen maar er wordt ook naast gewoond. De bevolking van Badhoevedorp en Schiphol groeien fysiek steeds verder naar elkaar toe. Ik wens u wijsheid bij uw afweging. Dank u.

De VOORZITTER: Ik wilde net seinen dat uw tijd er bijna op zit, maar u was keurig op tijd. Dank u wel voor uw inspraak. Blijft u nog even staan, want misschien zijn er vragen vanuit de gemeenteraad. Ik zie dat dat niet het geval is. Dat betekent dat u heel duidelijk verhaal... Oh, mijnheer Boerman wel, toch een vraag. Gaat uw gang, mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter. De vraag kan eigenlijk kort zijn, want ik heb dezelfde vraag aan de vorige spreker gesteld. Dat is eigenlijk de vraag: wat zou u, als u vanavond naar huis gaat, iets meer geruststellen?

De heer BRUHL: Ik spreek met zeer deskundige mensen op het gebied van PFAS, ik ben het zelf niet, en die zeggen dat PFAS nog steeds niet vernietigd kunnen worden. Er blijft altijd een rest over. Ik heb met Schiphol hierover gesproken, die ontkennen dat niet en zijn zich er ook scherp van bewust. Het zou dus heel prettig zijn als de opslag zo wordt dat de PFAS niet verder in het milieu kunnen lekken. Het is duidelijk dat dat nu wel gebeurt uit de cijfers uit 2022.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder geen... Nee, dat was het dan. Dank u wel voor uw bijdrage. Dan gaan wij beginnen met de bespreking van dit onderwerp binnen de gemeenteraad en omdat EEN Haarlemmermeer deze sessie heeft aangevraagd krijgt zij vijf minuten extra spreektijd en als eerste de beurt. Mijnheer Spijker, gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. Ik sta hier vandaag om een dringende boodschap over te brengen. EEN Haarlemmermeer zegt nee tegen de opslag van met PFAS vervuilde grond en de bouw van een wasinstallatie bij Badhoevedorp. PFAS, het is net ook al aangehaald, staan bekend als forever chemicals. Deze zijn absoluut niet afbreekbaar en zijn levensbedreigende stoffen die kanker kunnen veroorzaken en de luchtwegen aantasten. Deze stoffen zijn aanwezig in de grond rondom Schiphol en vormen een ernstige bedreiging voor de gezondheid van alle omwonenden van Schiphol en Badhoevedorp. Het is vastgesteld dat er onzorgvuldig wordt omgegaan met deze vervuilde en giftige grond, waardoor de gezondheid van de inwoners van Badhoevedorp en omgeving in gevaar wordt gebracht. PFAS zijn sinds de jaren veertig in gebruik voor de productie van alledaagse gebruiksvoorwerpen, zoals regenjassen, voedselverpakkingen, tapijten, brandplusapparaten en antiaanbakpannen. Deze stoffen zijn niet biologisch afbreekbaar en blijven voor altijd in het milieu aanwezig. Ze kunnen tijdens het productieproces terechtkomen in de lucht, de grond, het water en onze voedselketen. Bij verkeerd gebruik van die producten die PFAS bevatten, kunnen er schadelijke deeltjes vrijkomen. De vervuilde grond bij Schiphol bevat deze PFAS-stoffen. Er wordt onzorgvuldig omgegaan met de opslag, transport en de illegale dumping van deze grond op landbouwgronden in en rond de gemeente Haarlemmermeer. Dit is echt onacceptabel. Ik wil tijdens deze raadssessie drie belangrijke onderwerpen met u bespreken en duidelijke kaders ontwikkelen. Ten eerste: de opslag van PFAS-vervuilde grond op TTOP 4 bij Badhoevedorp. Ten tweede: het collegevoorstel om een experimentele PFAS-wascentrale te bouwen langs de 2000L-weg. Ten derde: de mogelijkheden en de kaders om de gezondheid van de bewoners van Badhoevedorp en omgeving te beschermen. Laten we beginnen met de opslag van met PFAS-vervuilde grond. Op Schiphol bij Badhoevedorp is een open opslag gecreëerd. PFAS zijn zeer giftige stoffen. Die vuile grond is slechts afgedekt met zeilen en die zijn meerdere malen ook gescheurd, de stof is weggewaaid met westenwind. Die komt dus ook onder andere in Badhoevedorp terecht. Er bestaan voor de goede orde, kaartjes met stippen waar je echt ziet dat Badhoevedorp behoorlijk is vergiftigd. Ondanks meer dan 600 bezwaren van de omwonenden - en dat is heel ernstig - worden er maar drie serieus genomen door het college en Schiphol. Verzoeken om PFAS-metingen in de sloot naast de opslag te doen worden afgewezen door alle officiële instanties. Dat kunnen we echt niet begrijpen. De laatste meting zoals mijnheer Bruhl heeft aangegeven is inderdaad van twee jaar geleden en nu op TTOP 4 ligt die vervuilde grond. In een brief van ILT van 12 januari aan de Gedeputeerde Staten staat dat er sprake is van gronddepots die niet overdekt zijn. Deze kunnen bij neerslag gemakkelijk in het water terechtkomen en vrijkomen. Categorie 3.1.3 heeft als eis een vloer, een vloeistofdichte vloer. Daarnaast zegt de Omgevingsdienst dat de verontreiniging pas bij beëindiging van de opslag over negen jaar wordt gesaneerd. Tegen die tijd is de vervuiling allang verspreid, beste collega's. Dit is toch heel ernstig. Dan wat betreft de wascentrale. De raad moet vanavond even snel

beslissen over de locatie van een experimentele grondreinigingsinstallatie vlakbij Badhoevedorp. Dit is een risicovolle onderneming omdat er nog nergens ter wereld is bewezen dat het mogelijk is om PFAS op deze manier veilig af te breken, c.q. te scheiden. Het is nog niet eens bewezen of dit wasproces geheel veilig gebeurt. En wat gebeurt er met de reststoffen? Blijven die opgeslagen op het TTOP 5-terrein? Voor de goede orde, TTOP 5 is waar straks ook die wasinstallatie staat. Hoe goed worden de filters gereinigd en zullen er geen giftige stoffen ontsnappen? Het is onaanvaardbaar dat Schiphol dit proces zelf zou uitvoeren en zonder toezicht. Dus de vraag is, voorzitter, wat gebeurt er met het afvalwater? Waarom moeten wij vanavond snel beslissen over de locatie van een gebied met 15.000 inwoners, zodat Schiphol een experimentele centrale kan bouwen die nog nooit is bewezen? Voor de goede orde, uit stukken heb ik gelezen dat die centrale is al besteld. Schiphol heeft hem al besteld. Dus het is vanavond een futiliteit. Het is alleen nog even of wij een ja of een nee zeggen, Schiphol heeft hem al besteld. Ik hoop dat iedereen wel het idee heeft dat we gewoon even goed hierover nadenken. We kunnen niet zomaar een experimentele centrale even goedkeuren. Tot slot wil ik benadrukken dat EEN Haarlemmermeer kaders wil stellen voor de veiligheid en de gezondheid van onze inwoners. Dus in de debattronke willen we spreken over de opslag van de met PFAS vervuilde grond, die moet plaatsvinden in een afgesloten hal met een vaste bodem en beschermd moet zijn tegen weersinvloeden. De grond moet winddicht worden vervoerd en er mogen geen stofwolken ontstaan tijdens het in- en uitladen. U had straks al foto's gezien waar je duidelijk echt ziet dat er gewoon wind en stof rondwaait, ondanks de prachtige boompjes die er nu langs de weg staan. Ten tweede, de bouw van de wascentrale moet worden uitgesteld of afgesteld totdat er een juiste milieueffectrapportage is, want meten is weten. En als laatste: voorzitter, we moeten de gezondheid van onze inwoners beschermen. Daarom zeg ik u, EEN Haarlemmermeer zegt nee tegen de opslag en wasinstallatie van PFAS bij Badhoevedorp. Laten we samen werken aan een veilige, gezonde leefomgeving voor iedereen. Dit was het, dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Ik zag mijnheer Boels van de VVD. Die wil graag als tweede het woord, dus gaat uw gang.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Als ik googel op PFAS, en dat zullen meerdere raadsleden hebben gedaan, dan word je daar niet echt blij van. De eigenschappen van PFAS zijn er niet veel om er echt vrolijk van te worden. Er is eigenlijk helemaal niets goeds over te zeggen als je googelt. Kankerverwekkend, mogelijke veroorzaker van allerlei ziekten en concentraties PFAS zijn ondertussen echt overal op de wereld aangetroffen. Verder lijken ook de bedrijven die met PFAS werken niet echt een positief effect te hebben op het hele gesprek. Als je een podcast luistert over DuPont dan hoor je en lees je later ook dat er informatie wordt achtergehouden over hoe schadelijk de stof eigenlijk is. Als je dat allemaal bij elkaar optelt en dan ook nog eens weet dat de algemene kennis over PFAS nog lang niet helemaal rond is, we weten nog lang niet hoe schadelijk het eigenlijk is, ja dan word ik, voorzitter, echt niet blij als ik in Badhoevedorp woon en hoor over het schoonmaken van PFAS op een afzienbare afstand van mijn huis en van mijn dorp. Ik zou mij ook best wel zorgen maken. Dus in die zin snappen wij als VVD-fractie dat als geen ander. Zeker zou ik me ook zorgen maken als ik kijk naar de stukken die nu zijn toegevoegd voor besluitvorming aan het sessieverzoek van EEN Haarlemmermeer. Daarin wordt ons namelijk gevraagd om een verklaring van geen bezwaar af te geven en het mogelijk maken van die wasinstallatie voor PFAS. Dat is in die combinatie met weinig kennis en het feit dat nog niet alles duidelijk is, natuurlijk lastig. In algemene zin zijn we natuurlijk als VVD wel heel blij dat Schiphol hierin een verantwoordelijkheid neemt. Ik hoor allerlei beelden over Schiphol naar voren komen, dat zal, en tegelijkertijd is het ook een luchthaven die werkt aan duurzaamheid en die ook probeert om de problemen die er zijn, de vervuiling die er is, aan te pakken. Dat zij daarbij gebruik maken van innovatieve oplossingen, volgens mij is dat nou precies wat we met elkaar ook willen van een partij als Schiphol. Dat is natuurlijk gewoon linksom of rechtsom uiteindelijk heel positief. Is dit dan de manier om

dat te doen? Dat blijft wat onduidelijk op basis van de stukken. Er zijn nog een aantal vragen die boven de markt blijven hangen. De eerste is eigenlijk: wat is nou het effect van PFAS op de omgeving. Uit de stukken kunnen we dat in elk geval niet echt duidelijk opmaken. We begrijpen dat in het verdere proces door de Omgevingsdienst getoetst gaat worden op die PFAS-normen. Hoe dan, wat dan, waar dan, wanneer dan? Ik hoorde het de sprekers ook zeggen, voor ons is dat wel van belang om daar meer over te weten, want op deze manier is het natuurlijk wel lastig om hier positief in te stemmen met de vvgb en tegelijkertijd geen informatie te hebben over hoe schadelijk die PFAS wel of niet zijn. Dan de locatiekeuze. Dat vind ik ook een bijzondere. Als ik de stukken lees voorzitter, dan zie ik gewoon dat er gekozen wordt voor deze locatie, andere locaties zijn niet geschikt want die hebben een agrarische bestemming. Dat is interessant, dat heeft deze bestemming ook. Daarom zitten we hier nu ook over te praten. Dus ik vraag me wel hardop af, is er dan echt geen andere plek mogelijk? In de stukken ontbreekt wat ons betreft op dit moment ook nog het waarom. Hoe zitten nou die afwegingen in elkaar? Hoe werkt die wasinstallatie dan precies en met welk effect dan? Welke afwegingen? Wat is eigenlijk de beraadslaging van Schiphol geweest in dezen om daar echt veel verder in te komen? Het zat niet bij de stukken. Ik denk dat het handig is om daar meer over te weten. Ten slotte gaat het onze fractie dus uiteindelijk om de duidelijkheid voor de inwoners van Badhoevedorp en andere omwonenden. Zij blijven op dit moment, net als wij, toch nog wel met wat vragen zitten over nut en noodzaak en de impact van deze tijdelijke installatie, nog los van alles wat er nu al ligt. Dat moet natuurlijk gewoon voldoen aan wet- en regelgeving. Als dat zo is, dan is dat zo. Dat is uiteindelijk gewoon de uitkomst natuurlijk van dit soort toetsingsprocessen. De stelligheid waarmee wordt beweerd dat dat allemaal niet in orde is, ik lees dat liever terug in de toetsingskaders en de wet- en regelgevingstoetsing door de Omgevingsdienst. Ten slotte wil ik nog vragen, voorzitter wij hebben deze vraag nu ook, we gaan nu voor een vvgb, die wordt later nog definitief gemaakt, heb ik begrepen. Dat hoor ik graag even terug van het college, hoe dat proces er precies uitziet en hoe dat zich verhoudt tot de MER Het lijkt mij ook, en ik hoop dat ik daar een toezegging voor kan krijgen van het college, dat we in de tussentijd alles eraan doen om alle informatie die er is ook te delen met de inwoners van Badhoevedorp zodat we in elk geval alle informatie die er is ook op tafel hebben liggen zodat we uiteindelijk een goed besluit kunnen nemen. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Boels. Dan mevrouw Maat, CDA, gaat uw gang.

Mevrouw MAAT: Dank u wel voorzitter. We danken de heer Spijker voor het aanvragen van het sessiedebat zodat wij ons kunnen uitspreken. Waar hebben we het nu over vanavond? Er is een ernstige PFAS-verontreiniging op het Schipholterrein geconstateerd, die in de loop van de tijd niet minder wordt en zich uitbreidt via grondwater, oppervlaktewater of door grondverplaatsingen. Schiphol is de verantwoordelijke voor deze situatie en wil door middel van een grondreinigingsinstallatie deze verontreiniging aanpakken en vervuiling binnen de normen brengen die hiervoor zijn opgesteld. Het CDA is een voorstander van het initiatief. Het tot nu toe gevoerde beleid was afgraven en afvoeren naar een plaats waar deze vervuiling veilig opgeborgen kon worden. Verplaatsen van een probleem en dus zonder het op te lossen. We hebben dit gezien bij het baggerdepot aan de Rijnlanderweg waar 70.000 ton met PFAS vervuilde grond is afgevoerd. Bedenk je maar even hoeveel vrachtauto's dat zijn geweest. Dat er vraagtekens zijn bij de uitvoering van het plan, dat kunnen wij volgen. Deze zijn stof tijdens het transport, opslag en de verwerking van de grond, het weglekken van water uit de opslaginstallatie en wat te doen met de PFAS-houdende fractie die uit de installatie komt. Hierover heeft de ILT al een advies aan de Omgevingsdienst uitgebracht. Dit lijkt dus te zijn geborgd, want wij gaan ervan uit dat de Omgevingsdienst dit advies opvolgt. We willen hierbij wel aangeven dat we graag op de hoogte worden gehouden van de voortgang van dit project en van de belasting van dit project op de omgeving en met name natuurlijk op de bewoners van Badhoevedorp. Voorzitter, ik wil graag afsluiten met het volgende. Met de kennis die we nu hebben, dus ook over zo een grondreinigingsinstallatie, proberen we hier met elkaar de juiste en de goede keuzes te maken. Doen we hier niets, dan blijft deze grondverontreiniging

zich verspreiden. We snappen de gevoelens van de inwoners van Badhoevedorp. We snappen ook de twijfels maar niets doen is volgens mij niet wat we willen hier met elkaar. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan had ik mevrouw Hussain van de PvdA genoteerd.

Mevrouw HUSSAIN: Voorzitter, dank u wel. PFAS zijn gewoon een moeilijk probleem. Ze zijn moeilijk afbreekbaar en schadelijk voor mens en milieu. Bij de voorbereiding van deze sessie kwam ik een nieuwsartikel van het Financieele Dagblad tegen dat PFAS ook wel het gif noemt dat ons nooit meer verlaat. Voorzitter, dat moeilijk afbreekbaar-probleem, dat gif, het zit overal en dus ook op Schiphol op verschillende plaatsen nu opgeslagen. Wat PvdA betreft moeten we iets gaan doen, want niets doen is uiteindelijk geen optie. De Omgevingsdienst geeft aan dat de vervuilde grond op Schiphol momenteel goed is afgedekt maar toch kun je met eigen ogen zien dat het bedekt is met zeilen. Wat de PvdA betreft is het belangrijk om hier continu toezicht op te houden, juist om te voorkomen dat de situatie van enkele jaren geleden, namelijk dat er gaatjes in de zuiltjes waren, zich weer opnieuw afspeelt. Tegelijkertijd denk ik ook dat het belangrijk is dat we samen gaan kijken naar een veiligere opslag. Maar wat gaan we uiteindelijk verder doen met al die opgeslagen PFAS? Schiphol wil met de grondwasinstallatie de grond reinigen en uiteindelijk daar 80% van gereinigd herbruikbaar zand uithalen en 20% verontreinigd restslib om daar bakstenen voor eigen gebruik uit te halen. Schiphol noemt het ook wel een circulaire droom om de PFAS-vrije bakstenen te gebruiken voor projecten op eigen terrein. Het klinkt mooi en het klinkt goed maar hoeveel weten we eigenlijk nu van die grondwasinstallatie en uiteindelijk ook van de werking daarvan? Schiphol geeft zelf wel aan dat er uitgebreide testen zijn gedaan met bodeminstituten, laboratoriumtesten en volledige proefreinigingen, uiteindelijk ook met een positief resultaat. Maar voorzitter, het blijft toch een onbekend en spannend iets voor ons. Maar goed, ik zei het al, we moeten iets, dus uiteindelijk staan we toch echt voor een moeilijke keuze in dezen. Dus even concreet, wat de PvdA betreft moet er gewoon een goede en veilige opslag komen om verdere spreiding bij een lek in de toekomst te voorkomen. Ondanks dat we niet weten wat de effecten of uitwerking van deze grondwasinstallatie zijn, vragen we ons af of er momenteel eigenlijk wel een ander alternatief is dan deze installatie. Er liggen PFAS op Schiphol opgeslagen en daar moet je gewoon wat mee. We moeten dus een actie ondernemen waarbij de gezondheid van onze inwoners niet verder geschaad wordt. We willen bij dezen ook gewoon een directe vraag aan het college stellen: of het dit uiteindelijk de beste oplossing vinden voor het welzijn van onze inwoners en omgeving. Misschien vul ik het bij dezen dan al in voor het college maar toch denken wij dat een MER in dezen passend zou zijn om de effecten daarvan uiteindelijk te bekijken. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hussain. Dan mevrouw Knikker, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. Het is een onderwerp dat ons echt bezighoudt als maatschappij. Niet alleen in Haarlemmermeer maar we lezen het natuurlijk wekelijks in de media, ook in verschillende andere regio's van ons land, dat er gewaarschuwd wordt: eet niet de eieren van uw hobbykip bijvoorbeeld, omdat er toch een te hoge concentratie PFAS is. Uiteindelijk is er maar één oplossing. Dat is natuurlijk dat er gewoon een verbod moet komen op het produceren van PFAS en dat we daar iets mee doen. Maar dat is toekomstmuziek want dat ligt in Europa en dat duurt nog jaren voordat zo een besluitvorming hier is. In de tussentijd hebben we wel een probleem, een maatschappelijk probleem met zijn allen, namelijk het is er al en we moeten er iets mee. Voor ons is het dan van belang wat wij kunnen doen lokaal gezien met dit onderwerp en helemaal als we kijken naar de opslag, preventie, transparantie en innovatie, want we moeten zoveel mogelijk doen, ook als lokale overheid, om de impact van deze stoffen op het milieu en de volksgezondheid van onze inwoners te beperken. Dus college, we roepen u dan ook op om zoveel mogelijk regie te voeren op die samenwerking met alle betrokken partijen, de Omgevingsdiensten, de GGD, het hoogheemraadschap

en het RIVM. Regelmatige monitoring en rapportages over de kwaliteit van onze bodem en het grondwater actief te delen met onze inwoners in Badhoevedorp. Transparantie zorgt voor vertrouwen. D66 steunt het initiatief voor het ontwikkelen van deze grondwasinstallatie want door deze vervuilde grond te wassen kan straks 80% van deze grond opnieuw gebruikt worden. Met de innovatie dat van die resterende 20% slib er bakstenen gemaakt kunnen worden, sluiten we een keten. Dat is toch wel de toekomst wat ons betreft. Ik hoorde de VVD ook zeggen, het is ook de verantwoordelijkheid die Schiphol hierin wil pakken. Volgens mij is dat waar we met zijn allen naartoe moeten gaan. Tegelijkertijd begrijpen wij ook de zorgen die er leven rondom de volksgezondheid. We zijn dan ook benieuwd of het college het met ons eens is dat in navolging van wat er op dit moment in Zuid-Holland gebeurt we inwoners uit Badhoevedorp ook de mogelijkheid moeten geven om bijvoorbeeld hun bloed te laten testen op PFAS. We hebben gelezen in de Kamerbrief van de minister dat zij in overleg gaat om te kijken wat daartoe mogelijk is met de omliggende gemeenten in Zuid-Holland. Het recht op gezondheid en een veilige leefomgeving moet vooropstaan wat ons betreft. Dan de locatie zelf. Hier wordt al sinds 2013 PFAS opgeslagen met een constante monitoring van de Omgevingsdienst en onderzoeken naar de bodemkwaliteit. Die hebben aangetoond dat er geen verspreiding van PFAS in het gebied heeft plaatsgevonden. Geruststellend. Tegelijkertijd lezen we ook dat er in 2025 een update gaat komen van de bodemkwaliteitskaart. Maar zijn dit nu niet juist de zaken die we nu naar voren zouden willen halen als het gaat over het maatschappelijke onderwerp dat er nu speelt? Nog een laatste punt voorzitter en dat gaat over de zorgen over de waterkwaliteit. Want ook wij hebben met verbazing kennisgenomen van het feit dat op de website van de Omgevingsdienst op de pagina van de veel gestelde vragen staat dat Rijnland is gevraagd om een reactie op hun monitoring van het water te geven maar dat die tot op dit moment ontbreekt. Dat vinden wij toch wel bijzonder. We vragen dan ook het college om ervoor te zorgen dat deze informatie snel gedeeld kan worden want duidelijkheid over die waterkwaliteit is nodig om de gezondheid en de leefbaarheid van onze inwoners in Badhoevedorp te kunnen borgen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Elfers, HAP.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Met het gevaar dat ik wellicht in herhaling ga treden omdat ik heel veel hoor wat ook in mijn bijdrage staat, dus dat is wellicht fijn, excuses alvast. We komen dus dagelijks in aanraking met PFAS-stoffen van antiaanbaklaag tot kleding, van drinkwater tot inademen. Logisch dan ook dat wanneer dit onderwerp aan de orde is en een berg verplaatst of opgeruimd moet worden, dit zorgt voor veel onrust binnen onze samenleving. De 608 hoorde ik net, ik was op de hoogte van 600, dus ik ga vanaf nu het even over 600 ingediende bezwaarschriften hebben, die verbazen ons dan ook niet. Voorzitter, een aantal weken geleden is aangegeven dat van die bezwaarschriften er maar zes, ik hoorde hier vanavond drie, maar in ieder geval een minimaal aantal in behandeling wordt genomen. Ook is er eerder aangegeven dat de Bezwaarschriftencommissie zich hier nog over aan het buigen is. De fractie van HAP is benieuwd of deze commissie al een uitspraak gedaan heeft. Graag een reactie van het college. Begin maart tijdens de bijeenkomst hier in het raadhuis heeft het college de mondelinge toezegging gedaan de bezwaren en zorgen van de inwoners goed te hebben gehoord en mee te nemen. Ondanks deze toezegging vragen wij u hier en nu extra aandacht voor die geluiden. Kan het college nogmaals die toezegging hier herhalen? Als de fractie van HAP zo vrij mag zijn om een tip te geven, schakel een onafhankelijke partij in voor de communicatie en maak de informatie makkelijk inzichtelijk, bijvoorbeeld door een infographic. Voorzitter, dan nu naar de inhoud van de vvgb en het sessieverzoek. Ondanks dat de toegepaste wastechniek nieuw en experimenteel is, is de fractie van HAP van mening dat dit de beste keuze is om uiteindelijk op de meest verantwoorde wijze de PFAS-opslag uit onze gemeente te verwijderen. Want voorzitter, dat is wat voor HAP het belangrijkste is. Weg met die zichtbare, tastbare, onnodige extra PFAS-stoffen in onze gemeente op de meest verantwoorde wijze voor alle inwoners. dat is dan ook waar de schoen wringt voorzitter. Ergens is het namelijk ook

kiezen tussen kwaden, er bestaan namelijk ook andere technieken. Echter, er is nog geen een techniek toegepast op kleigrond. Welke techniek we ook zullen toepassen in onze polder, het zal altijd nieuw en experimenteel zijn. Niets doen is ook voor HAP geen optie. Wij vertrouwen dan ook op de kennis en de expertise van alle experts op dit gebied. Voorzitter, het hete hangijzer: het onderwerp onderzoek. Het is al meerdere keren gevallen in de term van de MER Meermaals is aangegeven dat een MER niet mogelijk is. De fractie van HAP is van mening dat je als gemeente de plicht naar je inwoners hebt om te kijken naar wat dan wel mogelijk is. Er zullen vast universitaire studenten zijn die het misschien interessant vinden om te onderzoeken naar wat wel onderzocht zou kunnen worden en hoe. Ik heb mijn collega Gerdien Knikker van D66 ook al mooie voorbeelden horen noemen over bloedonderzoek en dergelijke. Ook in de brief van de ILT valt tussen de regels door te lezen dat er meer mogelijk is op het gebied van onderzoek. Daarnaast vallen er een aantal zaken op die niet stroken met de informatie vanuit de aanvraag veranderingsvergunning voor de TTOP 5 grondreinigingsinstallatie die verzonden is door de Omgevingsdienst. De vraag aan het college is of het op de hoogte is of er al een reactie van de Omgevingsdienst is op die brief van het ministerie en zo ja, of de raad deze toegezonden kan krijgen. Want voorzitter, het ministerie stelt een aantal heldere zaken, onder andere over vrijgekomen gronden die niet in aanmerking komen voor reiniging, waarom het vuil water niet meegenomen is, wat is de mogelijke emissie naar lucht van PFAS vanuit de organische stofbunker? Zo zijn er nog een aantal andere vragen en duidelijke adviezen. HAP maakt hier ook uit op dat er wel degelijk mogelijkheden zijn voor een onderzoek. Ik ga afronden, voorzitter. HAP is van mening dat wij dit als gemeente aan onze inwoners verplicht zijn. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Elfers. Dan mijnheer Soellaart, ChristenUnie-SGP.

De heer SOELLAART: Voorzitter, onze fractie ChristenUnie-SGP vindt de zorg voor een goed milieu belangrijk. We zijn van mening dat dit rechtstreeks verbonden is met God's opdracht om goede rentmeester te zijn van zijn schepping. Wanneer er beleidsmaatregelen overwogen worden, zullen daarbij altijd de mogelijke gevolgen voor het milieu betrokken moeten worden. We willen niet alleen de belangen van onze generatie voor ogen houden, maar juist die van komende generaties. Afgelopen periodes zijn raadslid Jennifer Hup en ikzelf naar een aantal bijeenkomsten geweest op en georganiseerd door Schiphol. Ook daar is de PFAS-wasinstallatie uitgebreid aan bod gekomen. Men heeft de werking uitgelegd en verteld dat deze installatie niet experimenteel is maar dat er volgens hen al vier van deze installaties in gebruik zijn en dat deze worden gemaakt door een Belgische firma. Er zijn dus mogelijkheden genoeg lijkt ons, om de te verwachten resultaten te onderzoeken en deze ook te delen. Dat de grond goed afgeschermd moet worden lijkt ons voor de hand liggend. Graag horen wij van het college of de grond nu goed afgeschermd is of niet, of het veilig is. Wij zijn blij dat Schiphol deze stap neemt. Ze hebben vervuilde grond en gaan daarmee aan de slag. Het is heel goed dat we niet een derde Groene Schip bij het Noordzeekanaal krijgen maar dat de PFAS-keten zo afgebroken wordt en de grond gereinigd moet worden en dat op kosten van Schiphol. Maar is het verantwoord of wisselen we het ene milieuprobleem voor het andere? Wij zijn enkel en alleen voor de aanleg van een grondreinigingsinstallatie op Schiphol als dit geen omgevingshinder veroorzaakt. Het mag niet ten koste gaan van onze inwoners en al helemaal niet van hun gezondheid, hun woon- en leefklimaat. Wij willen als ChristenUnie-SGP-fractie niet voor een voldongen feit komen te staan. Daarom willen wij toch eerst een MER over het hele proces, van vervuild water tot vervuilde grond naar schoon water tot schone grond en de bakstenen voordat we instemmen met het...

De VOORZITTER: Mijnheer Soellaart, u bent door de tijd. Wilt u uw laatste woorden uitspreken?

De heer SOELLAART: Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dat is perfect. Dank u wel mijnheer Soellaart. Dan mijnheer Boerman, GroenLinks.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter. Ik zal ook proberen het binnen de tijd te houden. Het wordt wel een uitdaging, geef ik meteen toe. We hebben het vandaag over veiligheid en gezondheid. Ik hoor een aantal mensen zeggen: Schiphol neemt zijn verantwoordelijkheid. Laat ik beginnen met zeggen: Schiphol heeft er een rommeltje van gemaakt, want zo is het natuurlijk ook. Sinds 2008 is er gewoon enorme rommel veroorzaakt met enorme gevolgen voor onze inwoners. Laat dat ook gewoon gezegd zijn want er is een directe dreiging voor de volksgezondheid en dat kunnen we niet onder de grond moffelen, om het zo maar te zeggen. Het gaat om een waanzinnige hoeveelheid PFAS en dan ook nog de meest vieze soort PFOS, 200.000 ton. Daarmee heeft Schiphol weer zijn top 3-positie binnen, samen met Chemelot en Chemours in Nederland. Iets om trots op te zijn, zei hij cynisch. Ik heb een aantal vragen. Waarom is de vergunning in stukken geknipt? De Wet milieubeheer schrijft één vergunning voor, voor een hele installatie. Waarom is dat hier anders gedaan? Waarom steeds aparte vergunningen? Een belangrijke vraag: wat als het niet werkt? Wat als die grondinstallatie bijvoorbeeld bij extreme weersomstandigheden, zoals genoemd worden en die steeds vaker voortkomen, wat als daar problemen mee optreden? Waar ligt dan het PFOS allemaal in onze gemeente? Zoals al gezegd, wij geloven niet meteen in de werking van die grondwasinstallatie. Maar we hebben ook de andere vraag: wat als het wel werkt? Wat als het een succes wordt? Hoe garandeert u dan ons en vooral ook de inwoner dat er alleen PFOS-grond van Schiphol zal worden verwerkt en niet van allerlei andere bedrijven en allerlei andere gebieden in onze gemeente en dat er ook niet extra vrachtwagens rond gaan rijden die kant op. Voorzitter, het is al vaker gezegd, meer metingen zijn nodig. Iedereen zegt het hier en ik denk ook echt dat dat de boodschap van vanavond zou moeten zijn. Bent u bereid de GGD en/of het RIVM te vragen om regelmatig bevolkingsonderzoek te doen ook en dat actief aan ons en aan de inwoners te communiceren? Ook een oordeel van het waterschap vinden we heel belangrijk en missen we hier zeker nog. Het Waterschap Friesland, daar is laatst een uitspraak over gedaan, moet de veiligheid garanderen volgens de rechter. Die uitspraak is hier natuurlijk ook nodig. Dan is het ook al vaak gezegd de MER. Wij lezen in de brief van de ILT dat in ieder geval de ILT vindt dat een MER een goed idee zou zijn, zowel voor de opslag, TTOP 4, als voor de grondwasinstallatie, TTOP 5. Bent u bereid hier in ieder geval een gevolg aan te geven, al is het misschien niet in de vorm van een gewone MER, maar dan in ieder geval wel nader milieueffectonderzoek? Dat is er nu eigenlijk nauwelijks. We maken ons heel veel zorgen over de opslag. De bezwaren zijn nog steeds niet behandeld maar we zijn er nog steeds niet overtuigd. De zeiltjes zijn geen zeiltjes zegt de Omgevingsdienst en dat klopt maar we hebben allemaal de scheuren gezien. Ik ga het proberen kort te houden maar ik heb ook opgespaard. We denken ook dat het richting de inwoners toch echt beter is om meer garanties in te bouwen. In ieder geval een vaste vloer zodat er geen uitspoel mogelijk is en een overkapping zodat er ook geen verstuiving mogelijk is. We spreken in deze zaal vaak over veiligheid. Het kan wat ons betreft niet veilig genoeg zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, ik ga u nu echt afkappen, helaas, want dat doe ik ook bij andere mensen, dus ook bij u want u bent door uw tijd heen.

De heer BOERMAN: U heeft helemaal gelijk.

De VOORZITTER: Wie mag ik dan het woord geven? Mijnheer De Ruiter en daarna mijnheer Beusenberg. Mijnheer De Ruiter, BVNL.

De heer DE RUITER: Ja, dank u voorzitter. Voorzitter, over de PFAS-verwerkingsinstallatie. Ja, natuurlijk, het is een proef. Maar als we dit soort proeven nergens toelaten volgens het nimby-principe, komt er nooit een doorbraak in de technologie. BVNL is daarom voorstander van de proef met de

machine. Schiphol zegt dat de theorie is dat door hoge en langdurige verhitting de PFAS-verbindingen uiteenvallen. Daardoor maak je ze onschadelijk en kun je ze tegelijkertijd in een baksteen bakken. Hiermee zijn de PFAS misschien niet afgebroken, maar zitten ze wel gevangen. BVNL begrijpt de zorgen daarnaast om de PFAS-opslag. BVNL is voor een strenge technische controle op de uitvoering en werking door de Omgevingsdienst.

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter, u krijgt een interruptie van mijnheer Spijker van EEN Haarlemmermeer. Gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Mijnheer De Ruiter, zou u willen gaan wonen in een huis gebakken van PFAS-stenen, want u beweert dat die zo veilig zijn?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, wilt u via de voorzitter...

De heer SPIJKER: Excuses, voorzitter, ik zal het nog een keer herhalen. Voorzitter...

De VOORZITTER: Nee, de vraag was duidelijk. Mijnheer De Ruiter, wilt u antwoord geven?

De heer DE RUITER: Voorzitter, al was het een Tiny House van PFAS-bakstenen, ik zou er gaan wonen. BVNL begrijpt de zorgen om de PFAS-opslag natuurlijk. Daarom zijn we, daar was ik net gebleven, voor een strenge technische controle op de uitvoering en de werking door de Omgevingsdienst - dat zien we als een taak - maar dus niet tegen de plaatsing van deze opstelling, experimenteel of niet. Sinds 2019 zijn er bij verschillende instituten goede resultaten gemeld met een nieuwe technologie voor het afbreken van PFAS. Als we dit niet toestaan en we laten het probleem niet minder worden, dragen we ook niet bij aan een oplossing. Inmiddels claimt de ontwikkelaar - ik haalde het net al even aan - van de DE-FLUORO-technologie, een proces ontwikkeld te hebben dat PFAS afbreekt zonder schadelijke restproducten. Dit wordt succesvol toegepast op sites in Australië, de Verenigde Staten en ook al binnen Europa. Is de portefeuillehouder hiermee bekend en eventueel bereid om met Schiphol hierover een gesprek aan te gaan? Voorzitter, we zijn het aan onze inwoners verplicht om de strijd tegen PFAS actief aan te gaan. We kunnen niet wachten op een verbod op het gebruik van deze stoffen, zoals de fractie van D66 aanhaalde. Bovendien lost een verbod op het gebruik het probleem dat er nu al ligt niet op. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer De Ruiter. Dan mijnheer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Als tevens inwoner van Badhoevedorp maak ik me natuurlijk ook wel zorgen over wat er gaande is daar met die PFAS-opslag. Wat de SRH betreft moet dat ook zo snel mogelijk opgeslagen worden, het is al eerder gezegd, in een betonnen bak met een prachtige mooie deksel erover, tot de tijd dat alles duidelijk is, of welke machine dan ook, een grondwasinstallatie of wat voor machine, of wat voor techniek dan ook, als dat uitgezocht is en dan de boel opruimen. Dat lijkt mij de veiligste en beste manier voor onze inwoners in de gemeente Haarlemmermeer, met name Badhoevedorp en de omliggende woningen en bedrijven. Ik werd even op mijn rug getikt door mijn collega en die zei: ja, vroeger was asbest ook een heel goed product. Laten we ons nou niet gaan vergissen straks in stenen waar PFAS in zitten en ook die onderzoeken goed nakijken voordat we doorgaan. Voor de rest zijn er heel veel vragen gesteld aan het college. De fractie van SRH wil die antwoorden dan ook even afwachten alvorens wij wel of niet - en dat zal wel niet worden - instemmen met dat raadsvoorstel in ieder geval. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat is duidelijk. Dan denk ik mijnheer Vermeulen van Forza!. Gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ja, het is een dilemma natuurlijk als je als raadslid ergens over gaat zitten praten waar je eigenlijk helemaal niets van af weet. Dat doen we hier met zijn allen dus je moet het doen met de kennis die er is. Wat we weten is dat er sinds 2013 PFAS-vervuilde grond ligt opgeslagen aan het einde van de Sloterweg en dat metingen in ieder geval hebben uitgewezen dat die vervuiling zich niet heeft uitgebreid tot de bodem eronder. Ik denk dat PFAS, net werd asbest genoemd, en dan hebben we ook nog radioactieve straling, het is eng. Dus als je erover praat, je kunt het niet zien, het is er wel, het kan in je lijf komen, je kan er ziek van worden en dat geeft, ik denk volledig terecht, een gevoel van angst bij mensen die niet weten of het veilig is waar ze wonen. Dan is het raar, want ik heb vandaag gestemd en ik moet zeggen ik heb gestemd op een partij die niet helemaal pro-EU is. Nu heb ik toch mijn kennis van een website van de EU gehaald. Daar ga ik uit citeren en daar staat, op basis van de huidige kennis is het 100% verwijderen van PFAS uit de bodem alleen mogelijk met behulp van een op verbranding gebaseerde behandeling op hoge temperaturen waarvan de effectiviteit afhankelijk is van de verwerkingstijd en de turbulentie in de verbrandingskamer. Volgens EU-regelgeving inzake persistente organische verontreinigde stoffen zijn thermische behandelprocessen ook zeer geschikt voor het terugwinnen of volledig elimineren van PFAS-houdend afval. Dan moet ik zeggen, dat geeft mij wel vertrouwen. Bodemwassen is een andere technologie, maar de haalbaarheid daarvan, de HAP noemde dat net ook al, is sterk afhankelijk van de bodemsamenstelling. Hoewel PFAS door middel van wassen uit korrelige gronden kunnen worden verwijderd, kunnen ze niet uit meer samenhangende grondsoorten, bijvoorbeeld klei - laten we dat nou net hier hebben - worden verwijderd. Ook moet worden opgemerkt dat het wassen van grond de PFAS niet afbreekt maar in plaats daarvan overbrengt naar het waswater dat vervolgens moet worden behandeld. Niettemin kan het proces de grondvolumes die moeten worden verwerkt en verbrand aanzienlijk verminderen, waardoor de locatiespecifieke kosten worden verlaagd. Ik hoop niet dat daarvoor gekozen wordt. Hoewel water kan worden behandeld op PFAS-verontreiniging, zijn standaardafvalwaterzuiveringstechnologieën momenteel niet in staat PFAS volledig uit afvalwater te verwijderen. Op die manier lijkt het middel ons erger dan de kwaal. Om verspreiding van PFAS in de bodem naar het grondwater te beperken hebben immobilisatie- en stabilisatiemethoden potentieel. Op dit moment kunnen aanbieders echter niet garanderen dat dergelijke oplossingen over de lange termijn effectief zullen zijn. Met andere woorden, het is onzeker of deze methoden PFAS onomkeerbaar in de bodem binden en toekomstige overdracht naar het grondwater tegenhouden. Als we het dus heel erg heet maken dan zijn we ervan af. Dat is wat er gaat gebeuren dus ik heb er wel vertrouwen in.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Dan als laatste... Sorry, een interruptie van mijnheer Beusenberg nog voor mijnheer Vermeulen. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Ik wil mijnheer Vermeulen van Forza! vragen of het dan niet ontzettend veel zin heeft om in ieder geval nu zo een betonnen bak te laten maken door Schiphol waarop die 200 ton tijdelijk gedeponeerd wordt. Bent u het daarmee eens?

De VOORZITTER: De heer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik denk dat dat een hele goede voorzorgsmaatregel zou zijn, ja.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan wel mijnheer Hagemeijer van GEZOND Haarlemmermeer.

De heer HAGEMEIJER: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, er moet iets gebeuren met de vervuilde grond op Schiphol. Dat betekent of schoonmaken of afvoeren of voor langere tijd veilig opslaan. Afvoeren lijkt ons geen optie. Simpelweg je probleem verplaatsen en een ander ermee opzadelen is namelijk nooit

een echte oplossing. Dus schoonmaken of opslaan dus. Om goed te kunnen bepalen of schoonmaken goed en veilig kan en ook op de juiste locatie dien je goed de risico's in kaart te brengen, met een milieueffectrapportage bijvoorbeeld. Heel vreemd dat er dan voor zo een belangrijke en risicovolle activiteit de veel lichtere MER-beoordeling volstaan heeft. Ziet het college echt geen kans om alsnog een MER te kunnen afdwingen bij de vergunningsaanvraag? Kan het college aangeven waarom de Omgevingsdienst geen problemen voorziet met deze wasinstallatie? Voor nu lijkt veilig opslaan dan de enige juiste optie. Uiteraard moet er wel elke mogelijkheid tot vervuiling van land of water worden uitgesloten. Mocht je eens willen zien wat de effecten van met PFAS vervuild grondwater met mensen en dieren kan doen, kijk vooral de film Dark Waters eens, heel erg inzichtelijk. Dus veilig opslaan en pas als er een echt goed onderzocht alternatief is, dus met een effectenrapportage, kijken of een wasinstallatie een goede oplossing is. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan hebben alle fracties het woord gevoerd en dan heb ik een soort van dilemma. Normaal gesproken zou ik technische vragen eigenlijk niet toestaan maar vanavond staat het stuk op de stemmingenlijst. Dat betekent dat er geen tijd is om schriftelijk terug te komen op technische vragen. Dus ik hoop, ik kijk met name even naar mijnheer Boerman want die heeft toch behoorlijk wat vragen gesteld die redelijk technisch van aard waren, dat u antwoord krijgt op al uw vragen en daarmee genoeg informatie heeft om vanavond tot stemming te komen. Als dat niet zo is, dan moeten we het aan het eind van de sessie het daar nog even over hebben misschien. Ik geef nu het woord aan mijnheer Nobel namens het college.

Wethouder NOBEL: Voorzitter, dank u wel. Misschien is het goed om dan meteen maar te beginnen met de vraag die de VVD stelde: komt de raad hier nog een keer over te spreken? Want dat geeft de raad meteen ook wat tijd om antwoord te krijgen op de vragen die misschien eventueel niet door het college beantwoord kunnen worden, want dit is een concept-vvgb. Dus ja, u komt ook nog te spreken over een definitieve vvgb en dat maakt dat als er eventuele technische vragen zijn of dingen die wij zullen toezeggen, en daar heb ik al iets verklapt want we zullen een aantal toezeggingen vanavond doen, dan kunnen we daar ook nog later op terugkomen. De eerste spreker was EEN Haarlemmermeer uiteraard, de sessieaanvrager. Die vroeg zich af wat er gebeurt met het restafval. U was volgens mij ook bij de presentatie die Schiphol hier heeft gegeven voor de omwonenden. Daar hebben ze ook heel duidelijk gemaakt dat het restproduct dat overblijft na het wasproces uiteindelijk alsnog weggereden zal worden. Bij dat proces zullen inderdaad, zoals de heer Vermeulen ook zei, hoge temperaturen worden gebruikt om uiteindelijk de PFAS weg te krijgen maar dat gebeurt dus niet bij de grondwasinstallatie. U vroeg ook iets over het afvalwater en het gesloten systeem. Daar zal mijn collega straks een antwoord op geven. De VVD stelt een hele goede vraag en ook een hele ingewikkelde vraag, namelijk 'wat is het effect van PFAS op de omgeving?' Ja, net als de heer Boels ben ik ook een leek op het gebied van PFAS. Ik denk dat bijna iedereen of misschien wel iedereen in de zaal dat is. Als je het googelt dan zie je inderdaad de ernstige verhalen als het is kankerverwekkend, heel complex om van de stof af te komen. Dus wat dat betreft begrijpt het college de zorgen van de omwonenden, met name in Badhoevedorp, ontzettend goed omdat er nog relatief weinig bekend is over PFAS en wat erover bekend is, daar word je niet direct vrolijk van als je het googelt. Uw vraag, wat is het effect van PFAS op de omgeving is lastig te beantwoorden want het heeft helemaal te maken met de mate waarin je wordt blootgesteld aan de PFAS. In dit geval weten we dat de PFAS op één plek liggen, al tijden, en dat is ook de reden dat deze aanvraag is gedaan want linksom of rechtsom moet er iets gebeuren. Dus of de grond wordt weggereden, naar bijvoorbeeld België waar het wordt verbrand, of, en dat is wat Schiphol voorstaat, er wordt een grondwasinstallatie geplaatst waarbij de grond gereinigd wordt en op het moment dat dan de grond gereinigd is zal worden gekeken door middel van een steekproef door een onafhankelijke partij of de grond inderdaad voldoende gereinigd is. Met andere woorden, zijn de waarden van PFAS dermate laag dat ze voldoen aan het wettelijk niveau? Is dat niet zo dan wordt de

grond opnieuw gereinigd net zolang tot uiteindelijk de grond wel aan die waarde voldoet. De VVD vroeg ook naar de agrarische bestemming. Dat is best wel gek als u zegt dat het niet op een agrarische bestemming moet om vervolgens tot de conclusie te komen dat het voornemen is om die grondwasinstallatie ook op een agrarische bestemming te gaan doen. Daar heeft u gelijk in. Het is zo dat de bestemming nog steeds agrarisch is maar dat we in de tussentijd al een tijd zijn afgeweken van die bestemming. Dus de zaken die op de bestemming plaatsvonden hadden al tijden niet meer de bestemming Agrarisch. Vaak is het zo dat bij een bestemmingsplan die wijziging bijvoorbeeld pas na tien jaar wordt geëffectueerd maar dan kan de activiteit die op de bestemming plaatsvindt al een tijd anders zijn als wij daar toestemming voor geven en dat is gebeurd, tot 2020 zeg ik erbij. Dan de definitieve vvgb. Daar hebben we het over gehad maar u vroeg ook 'kunt u daar een relatie trekken met de MER?' Eigenlijk meer van u hebben gevraagd hoe zit dat nu precies met de MER en de ILT heeft toch een advies gegeven waaruit iets anders blijkt dan hoe het proces nu loopt. Ik kan een heel ingewikkeld verhaal met u delen maar eigenlijk komt het op het volgende neer: de ILT heeft een advies gegeven en daarin schreven zij op 'u zou een MER-procedure moeten doen'. Later hebben ze dat herzien omdat de Omgevingsdienst ook een reactie heeft gegeven op dat bericht van de ILT. Kort gezegd komt het erop neer dat in eerste instantie uit zou worden gegaan van een zogenaamde Rie-installatie. Dan moet ik wel even spieken waar dat ook alweer exact voor stond, 'Richtlijn industriële...'. En dan moet er nog één iets achter. Dat zal je net zien. Dat krijg je met technische vragen. Ik hoopte dat de voorzitter kon helpen, maar dat...

De VOORZITTER: Emissies.

Wethouder NOBEL: Emissies, dank u wel. 'Richtlijn industriële emissies', en daar is geen sprake van, want het is niet een installatie zoals we die bijvoorbeeld kennen in België, waar met hoge verbrandingstemperaturen de PFAS uiteindelijk uit de stof worden gehaald. Het gaat hier om een gesloten systeem waar water wordt gebruikt. Om die reden was de Rie niet van toepassing. Om die reden is er dus ook geen MER-procedure nodig. Vervolgens is de vraag 'ja maar u kunt wel' - ik hoop dat ik hem nog even af mag maken – 'u kunt wel aan de indiener vragen om dat alsnog te doen'. Als we dat zouden vragen aan de indiener dan weten we dat het proces vertraging gaat oplopen, een behoorlijke vertraging, want ze zullen deze aanvraag moeten intrekken en een nieuwe aanvraag moeten doen. De kans dat ze dat gaan doen is heel erg klein want het betekent namelijk gewoon dat ze met de vrachtwagens moeten gaan rijden. De keuze is: of nu de grondwasinstallatie of uiteindelijk de grond gaan wegrijden naar een plek waar het wordt verbrand, want de grond moet weg op die plek.

De VOORZITTER: Een interruptie van mijnheer Vermeulen van Forza! en daarna mijnheer Boerman met een heel boos gezicht. Eerst mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ja, zonder boos gezicht voorzitter. Ik ben alleen heel benieuwd, want de EU heeft dus heel duidelijk aangegeven dat die grondwasinstallaties niet werken en dat je alleen maar de PFAS verplaatst naar het water. Nu zei u dat het een gesloten systeem is, dat heeft u verteld. Maar goed, uiteindelijk heb je een gesloten systeem met heel veel PFAS erin. Hoe gaan we daar mee om?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, daar heeft u een terecht punt en dat gaf ik ook al aan. Dat was ook wat GEZOND Haarlemmermeer vroeg 'hoe gaan we om met het afvalwater?' - toen zei ik ook daar komt mijn collega mevrouw Van der Meij straks nog even bij u op terug. Even kijken, ik was bij de...

De VOORZITTER: Er is nog een vraag van mijnheer Boerman van GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ja, voorzitter dank, met mijn vriendelijke gezicht, dat ga ik proberen dit keer. De wethouder zegt dat er een vertraging oploopt en het kan niet, want de grond moet weg. Maar volgens mij praten we ook over TTOP 4 waar we net een vergunning doen voor negen jaar opslag van deze ellende. Hoe is dat dan met elkaar te rijmen?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ik heb het inderdaad over de TTOP 5. Daar moet of uiteindelijk deze grondwasinstallatie soelaas bieden of de grond moet worden weggereden. Linksom of rechtsom, die grond moet daar weg.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, het spijt me, maar ik krijg nog een interruptie van mijnheer Spijker. Gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. Waarom moet die grond eigenlijk weg van TTOP 5? Ik ben toch heel benieuwd. Er zit ergens een verborgen agenda van Schiphol. Ze hebben natuurlijk een probleem met die grond, dat snappen we allemaal. Maar goed, je kan het ook laten liggen in een gesloten bak tot er een juiste oplossing is.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Voordat we straks denken dat ik hier zit namens Schiphol. Schiphol heeft gewoon te horen gekregen van de Omgevingsdienst: u heeft daar grond liggen die daar niet mag liggen, die moet u verwijderen. Ze krijgen een behoorlijke boete op het moment dat ze dat niet gaan verwijderen. Dus ze volgen gewoon de instructie van de Omgevingsdienst om of die grond te verwijderen of te gaan reinigen. En daar zijn wij, en dat is misschien goed om te zeggen, niet bevoegd gezag. Dat is de provincie. Dan even terug naar de informatie beschikbaar stellen. Want ik denk dat dat een hele belangrijke vraag is om het inzichtelijk te hebben, ook voor bewoners, want het is heel complex. Het is goed om te weten dat de informatie bij de Omgevingsdienst al beschikbaar is. Die heeft een speciale informatieparagraaf waar ze eigenlijk alle informatie die ze op dit moment hebben over de stoffen ook weergeven. Maar daarnaast zijn ook een aantal andere verzoeken gekomen, bijvoorbeeld of we in contact willen treden met Rijnland over de waterkwaliteit. Ja, dat willen we doen. Het is overigens zo dat Rijnland eens in de zes jaar volgens mij sowieso de waterkwaliteit checkt. Dat staat eigenlijk ook voor dit jaar op de planning, alleen u moet natuurlijk op korte termijn een besluit nemen. Dus de vraag is of dat gaat gebeuren voordat u het besluit neemt. We kunnen daar uiteraard contact met hen over opnemen, dat het heel fijn zou zijn als dat gedaan kan worden, maar zij zijn natuurlijk wel degenen die dat moeten doen. Ik zeg u bij dezen toe dat we dat contact met hen zullen opnemen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Beusenberg van SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik zou de wethouder willen vragen of u het even voor mij nog een keertje duidelijk uit kan leggen. U heeft het erover dat het in België wordt verbrand en dat schijnt heel goed te zijn en te lukken - ik zie u knikken van 'ja dat weet ik niet' - maar wat ook inmiddels duidelijk is van verschillende collega's ook, is dat het met die grondwasinstallatie ook niet duidelijk is of dat wel helpt en wat gebeurt er met het water? Komt dat straks in heel Badhoevedorp of zelfs uit de kraan?

De VOORZITTER: Even voor de goede orde voordat ik mijnheer Nobel weer het woord geef, eigenlijk heeft u geen spreektijd meer. Ik denk wel dat het belangrijk is dat we hier goed over praten omdat we vanavond al stemmen, maar probeer het dan wel kort te houden.

De heer BEUSENBERG: Een korte aansluiting daarop voorzitter. Is de wethouder het met de fractie van SRH eens dat een voorlopige opslag in een betonnen bak waar het geen kwaad kan een optie is en dat de gemeente met de Omgevingsdienst daar eigenlijk voor gaat pleiten?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Nee, want dat is wat ik zojuist ook al aangaf, de grond moet weg en de Omgevingsdienst heeft dat bij monde van de provincie ook meermaals aangekondigd bij Schiphol. Dus er zijn twee smaken: of er wordt met grond gereden richting België want daar staat die fabriek waar met hoge temperaturen de PFAS uit de grond worden verbrand en dat is eigenlijk zoals de heer Vermeulen het zojuist ook voorlas, meer weet ik er ook niet van. Over de vraag over het afvalwater, heb ik zojuist ook aangegeven, daar komt mevrouw Van der Meij zo even bij u op terug. De bodemkwaliteit, ook die wordt uiteraard getoetst. Het is ook zo dat bij het baggeren, dat doet ook Rijnland, dat moet ik goed zeggen, die toetst ook het baggeren. Dus daar wordt ook een toets op gedaan. Ik had de vraag nogmaals om de toezegging om de zorgen serieus te nemen. Uiteraard doen we dat en ik heb zojuist ook al een aantal toezeggingen gedaan waar we volgens mij nog meer zekerheid kunnen geven. Ik denk ook dat het goed is om hier te vermelden, want het is nog niet gebeurd door een van u, Pointer heeft ook een uitzending gemaakt en is ook in Badhoevedorp ter plaatse geweest, heeft een bodemonderzoek gedaan en hij heeft ook eieren getest. Ik weet niet of het bij mevrouw op het erf was of bij een ander, maar daar is niets uit naar voren gekomen. Ik wil niet zeggen dat dat representatief is voor het hele gebied, maar ik wil u wel erop wijzen dat er ook onderzoeken door een onafhankelijk journalistiek programma zijn gedaan, die doorgaans volgens mij zeer grondig te werk gaan. Even kijken, dan een gewetensvraag eigenlijk van de PvdA: is dit de beste oplossing? Daar gaan wij eigenlijk niet over. Er ligt hier een ruimtelijke aanvraag waar we ja of nee tegen moeten zeggen. We moeten toetsen of het past binnen de kaders die er nu voorliggen. Maar ik denk wel dat het zo is en dat hebben velen van u ook gezegd, met innovatie probeert Schiphol hier iets op te lossen. Ik denk op zich dat dat te prijzen valt maar het doet er in principe niet zo heel veel toe of wij dit zien als de meest ideale oplossing. Er zijn twee smaken: of de grond wordt weggereden of ze gaan proberen om het op een innovatieve manier weg te krijgen. Schiphol vraagt ons om ruimtelijk te kijken of dat past.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, nog een vraag aan de wethouder.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, de wethouder zegt dat we twee smaken hebben. Eentje is naar België rijden, daar verbranden. We weten inmiddels dat dat 100% werkt. Is het zo dat als we instemmen met wat Schiphol graag wil, dat we eigenlijk alleen maar aan het meewerken zijn aan de voor Schiphol voordeligste oplossing, en niet de beste voor de omgeving?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, kunt u die vraag beantwoorden?

Wethouder NOBEL: Ik heb geen flauw idee of het voor Schiphol duurder is, dat weet ik niet. Heel eerlijk gezegd maakt mij dat ook helemaal niets uit. Het gaat er gewoon om dat er een bedrijf een vergunning aanvraagt en dan moeten wij toetsen of het past. In dit geval gaat het ook nog eens - dat vergeten we bijna - eigenlijk alleen om de ruimtelijke aspecten: past het bij verkeersintensiteit, past het in de omgeving? Ik snap dat de stof PFAS hetgeen is waar we het over willen hebben, maar eigenlijk komt dat bij de vergunningaanvraag. Daar gaan wij niet over, daar gaat de gemeenteraad in die zin ook niet

over. Dat toetst de Omgevingsdienst, die heeft daar een onafhankelijke bevoegdheid. Ik snap heel goed dat het hier ter sprake komt want daar zijn natuurlijk de zorgen over, maar als we kijken naar wat er voorligt, gaat het er sec om: past het in de omgeving? Daar moeten we op toetsen.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, u kreeg nog een interruptie van mevrouw Knikker van D66.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde de wethouder iets zeggen over de bodemkwaliteit en dat die gemonitord wordt. Een specifieke vraag van ons, we hebben gelezen in het stuk dat er in 2025 een nieuwe bodemkwaliteitskaart komt en de vraag was: kan dat niet naar voren worden gehaald, ook nog voordat een definitief vvgb bijvoorbeeld komt?

Wethouder NOBEL: Ja, dat zullen we ook vragen maar daar kan ik u uiteraard geen garantie op geven. Maar net als dat we met Rijnland in gesprek zullen gaan, zullen we dat ook hier vragen.

De VOORZITTER: Nog een interruptie. We lopen wel enorm uit de tijd op deze manier. Korte interruptie op mijnheer Nobel en dan wil ik echt naar mevrouw Van der Meij, want die moet ook nog het een en ander antwoorden. Gaat uw gang.

De heer SOELLAART: Voorzitter, ik begrijp het, kort. Wethouder, als de raad toch een MER wil, kunt u daar dan in meegaan?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Dat heb ik u zojuist ook proberen toe te lichten. Wij gaan daar niet over. Wij kunnen die MER-verplichting niet opleggen. De aanvrager van de grondwasinstallatie zal dat moeten doen en Schiphol zal een behoorlijke vertraging oplopen. Dus in een voorbereiding hierop heb ik ook gevraagd: stel die vraag wordt u gesteld? Dan geven zij aan: nee, dat gaan we niet doen want we willen zo snel mogelijk juist van die PFAS-houdende grond af. Dus het korte antwoord is: wij gaan er niet over. Ik heb dit al ook gevraagd. Stel die vraag wordt gesteld, dan weet u bij dezen het antwoord. Zij zullen het niet aan ons verzoeken om een MER te gaan doen en wij kunnen dat niet doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Soellaart, aanvullend.

De heer SOELLAART: Dus ik begrijp goed dat we tegen moeten stemmen, zodat u Schiphol kunt uitleggen dat ze eerst een MER moeten laten doen en dat we dan pas voor zullen stemmen.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: We draaien nu een beetje in cirkeltjes. Op het moment dat u tegenstemt en dat mag natuurlijk, dan gaat Schiphol gewoon met de grond rijden, want ze kunnen niet twee jaar wachten. Dat is ook de reden dat ze niet die MER willen doen, want dan lopen ze uit op de planning.

De VOORZITTER: Helder. Dan gaat nu de beurt naar wethouder Van der Meij. Gaat uw gang.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ik begin even met de zeiltjes, zoals ze wel genoemd worden en de foto's die er zijn geweest van stuivend zand vanaf die afdekken van die top die er nu liggen. Dat zijn natuurlijk foto's waar je van schrikt en dat snap ik heel goed want als dat inderdaad PFAS-houdende grond is dan hoop ik ook dat de windrichting niet richting ons eigen huis staat. Dat zou iedereen hebben. Maar dat wat u ziet is geen PFAS-houdende grond. De zeilen die u ziet zijn niet de

afdekfolies die in de vergunning daaraan verbonden zijn en die dus zo zijn gemaakt dat doorlekken naar de bodem en naar de omgeving onmogelijk is. Dat wat u ziet is een buitenste laag die daar nog extra omheen ligt en waar gewoon grond op wordt gestort om die afdeklaag nog steviger te maken en in te laten klinken. Dus dat wat u ziet, de verstuiving die u ziet, is geen PFAS-houdende grond. Die zit veel dieper ingepakt. Dat wat u ziet is reguliere grond. Dat wil ik even aan de voorkant...

De VOORZITTER: Een interruptie, sorry. Mijnheer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. Is de portefeuillehouder bekend met diverse publicaties uit verschillende hoeken dat er toch scheuren zaten in de door u benoemde zeilen en dat dat echt wel zorgde voor overlast?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Die signalen hebben wij ook ontvangen, maar ik geef u net aan dat dat dus niet is in de folies die om de PFAS-houdende grond zitten. Dat is in een extra, een buitenlaag, een buitenschaal, die is aangebracht om te voorkomen dat die folies worden aangetast. Dat even aan de voorkant. Verder zijn er natuurlijk vragen geweest over het feit dat er 600 bezwaren, 600+ bezwaren op dit moment lopen en hoe het daarmee staat. Er is een zitting geweest van de Bezwaarschriftencommissie. Daar hebben wij natuurlijk geen enkele rol in want dat is een onafhankelijke Bezwaarschriftencommissie. Die is bezig met het opstellen van haar advies op bezwaar. Ik heb begrepen dat in de komende één of twee weken het advies gereed is. Dan moet er nog een beslissing op bezwaar komen. Die wordt uiteindelijk door het college genomen, in ieder geval is de verwachting op korte termijn en zeker voordat we nog een keertje over de definitieve vvgb met elkaar in gesprek gaan. Ik krijg nog als toevoeging over de scheuren, dat wordt echt heel veelvuldig gecontroleerd door de Omgevingsdienst en nogmaals, het is niet in de folies waar het om gaat. Ik moet even kijken, want mijn collega heeft al heel veel gezegd, het afvalwater. Het is zoals gezegd een gesloten systeem en dat water wordt continu gezuiverd met koolstoffilters. Dus in principe blijft dat allemaal binnen dat systeem, dat wordt intern gereinigd en opnieuw gebruikt voor het wassen. Dus het is absoluut niet zo dat u de kraan niet kunt opendoen in Badhoevedorp waar u woont om een slokje water te nemen. Daar zit in ieder geval niet de PFAS in die uit deze installatie komen, want het is een gesloten systeem. GroenLinks vroeg: hoe zit dat eigenlijk, want als het nu wel heel goed werkt, hoe voorkomen we dat dat heel Nederland grond naar Schiphol gaat rijden? Nou, dat voorkomen we doordat in de vergunning wordt opgenomen dat het alleen om PFAS-houdende grond van Schiphol gaat, ook door de termijn van de installatie, daar heeft Schiphol zich al op voorbereid, die is zeven jaar. Het is de verwachting dat dat nodig is om én te bouwen én alle grond die er op Schiphol ligt te reinigen, dus niet nog tien jaar langer in werking voor andere grond. Ik ga even naar D66, die had het over dat in Zuid-Holland de minister bezig is met kijken of er rondom Chemours bloedtesten gedaan kunnen worden. Ik zal kijken of we daarbij aan kunnen sluiten. Of dat mogelijk is, weet ik nog niet maar dat is in ieder geval iets wat we uit kunnen zoeken. Over RIVM en GGD zijn nog vragen over gesteld, wat doen we daarmee? De GGD doet zelf geen zelfstandig onderzoek maar adviseert alleen. Voor een deel heeft ook daar mijn collega alweer op geantwoord, want ik wilde u verwijzen naar de bodemkwaliteitskaart die de NTKG op dit moment aan het opstellen is. We gaan inderdaad - die toezeggingen heeft heer Nobel al gedaan - kijken of we die naar voren kunnen halen. Er komt van alles nog binnen ondertussen. De risicoparagraaf heeft u al genoemd, dat daar alles wordt genoemd, de informatieparagraaf, ja. Ik heb een deel van de vragen volgens mij op dit moment beantwoord en ik krijg nog... Oh ja, sorry, dat is een goede. BVNL had nog een vraag over een andere methode om tot afbreken over te gaan en wat de verwachting daar was. Wij hebben die vraag niet helemaal meegekregen dus als het mogelijk is om die vraag nog herhaald te krijgen, zou dat helpen.

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter, wilt u uw vraag even herhalen.

De heer DE RUITER: Ja, zeker voorzitter, met liefde en plezier. Mijn vraag was dat de ontwikkelaar van de DE-FLUORO-technologie, een Amerikaans bedrijf, een proces ontwikkeld zegt te hebben dat PFAS afbreekt zonder schadelijke restproducten. Dit wordt al toegepast in verschillende werelddelen. Dus mijn vraag was: is de portefeuillehouder hiermee bekend? Kennelijk niet. Dat is ook geen verwijt, maar is zij dan wel bereid om daarover met Schiphol in gesprek te gaan om te bekijken of dat mogelijk een toekomstige oplossing is?

De VOORZITTER: Welke wethouder mag ik hierover het woord geven? Mevrouw Van der Meij, gaat uw gang.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel, voorzitter. Nou, kijk, het feit dat wij beiden die vraag al niet helemaal konden volgen, geeft wel aan dat wij inderdaad geen kennis hebben van die methode. Dus dat is iets wat we in eerste instantie maar eens even bij de Omgevingsdienst gaan checken: wat is dat voor een methode en is die bekend? Schiphol heeft nu deze aanvraag voorliggen en daar zijn we met elkaar vandaag over in gesprek en niet over eventuele toekomstige mogelijkheden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Nu heeft de gemeenteraad zoveel vragen gesteld aan het college dat er eigenlijk nog maar tien minuten over zijn voor de tweede termijn. Ik kijk even om me heen. Is er behoefte aan de tweede termijn? Wilt u nog met elkaar in debat? Ik zie mijnheer Spijker wel knikken volgens mij. Ja, mijnheer Spijker, u mag het debat openen.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik citeer hier uit een rapport van een projectmanager, een vrouwelijke projectmanager, over PFAS. Haar wordt gevraagd 'waar kijkt u naar uit bij dit project?' 'Dat zijn twee momenten. De eerste is dat we de vergunning krijgen'. Dat is misschien vanavond maar ik hoop het niet, 'want Schiphol loopt een financieel risico omdat we de installatie al hebben besteld.' Dus beste collega's, weet wel goed wat u doet. Schiphol staat op alle manieren gewoon te duwen. Echt te duwen, want anders hebben ze gewoon een financieel fait accompli. Dat is gewoon een feit. We praten niet over een locatie, daar gaat het helemaal niet om. Het gaat om een installatie. We kunnen ook beter zeggen... Veiligheid, beste mensen, daar staat het op. Het staat niet op een locatie. Er wonen 15.000 mensen naast. Het gaat niet over 'goh, het is een waterdichte installatie en alles gaat goed'. Hoe gaan we straks reageren over tien jaar als er wel een verhoogde kans is van kanker in en om Badhoevedorp?

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vermeulen en dan mevrouw Maat. Mijnheer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. We gaan er vanavond over stemmen en ik moet eerlijk zeggen dat ik zelf ook hoop dat we niet halsoverkop in iets stappen waar we achteraf spijt van krijgen. Ik denk dat als ik zie hoe gewone reguliere eenvoudige ondernemers hier jaren moeten strijden om iets eenvoudigs voor elkaar te krijgen, heb ik geen zin om het te laten pushen door Schiphol dus laten we vooral de tijd nemen om het goed te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Maat, CDA, daarna mijnheer Beusenbergh.

Mevrouw MAAT: Dank u wel voorzitter. Ja, mijnheer Spijker, via de voorzitter natuurlijk, dat PFAS is een probleem van al jaren en wereldwijd, zo hebben wij natuurlijk ook in Nederland te dealen met een stikstofcrisis ook al jaren. Ik maak toch even de vergelijking met onze mooie landbouw. Stikstof, daar

moeten we ook iets mee. Luchtwassers, emissievrije stallen, zijn die al juridisch geborgd? Echt niet. Is de werking ervan bewezen? Echt niet. Kunnen we dan niets doen? Ook niet. Dus in dit geval is het ook bij zo een installatie dat we denken: wat en hoe gaan we het doen? Wat ik al zei, met de kennis van nu zijn dit de acties die we moeten nemen. Over tien jaar als we gaan zien dat er andere dingen beter waren geweest, dan kun je alleen maar zeggen: met wat we nu weten en wat we nu zien is dit een stap vooruit.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, SRH en dan mevrouw Knikker.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Dat Schiphol de installatie al heeft besteld of gekocht zal mij een worst zijn. Ja, zo simpel is het. Wij krijgen een raadsvoorstel en daar haken wij op in. De heer Spijker heeft het al voldoende aangekaart, het is helemaal niet zeker of die die grondwasmachine of installatie goed is. Het enige wat we wel gehoord hebben van verschillende collega's is dat als je de grond naar België brengt en je verhit het dusdanig dat het wel volgens de heer Vermeulen 100% verdwijnt, die PFAS, dan denk ik dat we daar maar voor moeten kiezen. Ik denk dat Schiphol waarschijnlijk een stuk goedkopere oplossing ziet te vinden met zo een grondwasinstallatie dan dat het, ik weet niet hoeveel vrachtwagens in moet huren om die bende naar België te rijden. Wat mij betreft gaan ze vanavond al rijden hoor.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Knikker.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. In reactie op mijnheer Spijker, wij moeten daar als lokaal bestuur natuurlijk geen boodschap aan hebben dat een ondernemer of een partij al iets heeft besteld. Dat is het risico van de partij als er nog geen vergunning is, wat mij betreft. Daarnaast, ik hoor mevrouw Maat het ook al zeggen, niets doen is geen optie. In 2008 wisten we niet dat in blusschuim de schadelijke stoffen van PFAS zo schadelijk waren als dat het nu is. Dus laten we vooral heel goed toezien op monitoring van de bodem, van de grond, van het water en daarbij stilstaan. Ik denk dat we op die manier kunnen kijken. Over vijf jaar is de innovatie misschien al zoveel verder, dat we nog veel meer kunnen doen, ook om die PFAS waar we nu niets mee kunnen, dat we daar uiteindelijk ook iets mee kunnen, alleen dat weten we nu niet. We moeten het doen met de kennis die we nu hebben en op basis daarvan zeggen wij als D66, kunnen wij instemmen met het voorliggende voorstel.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain en daarna mijnheer De Ruiter.

Mevrouw HUSSAIN: Voorzitter, iedereen zegt het, maar het is gewoon heel lastig om uiteindelijk vanavond te bespreken wat nu de uitwerking is van zo een grondwasinstallatie. En niets doen is geen optie. Of het wordt weggereden of we gaan op die manier zelf reinigen, of tenminste Schiphol dan. Waar ik wel voor pleit is dat tussentijds als die grondwasinstallatie aan de gang is, we gewoon kijken wat zijn de effecten, werkt het ook en wat kunnen we er uiteindelijk mee? Dus ik hoor ook graag van de collega's wat ze daarvan vinden.

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter.

De heer DE RUITER: Voorzitter, daar kan ik gelijk op reageren en ook op de andere twee dames die daarvoor spraken. De wonderen zijn de wereld nog niet uit, maar de fractie van BVNL is het op dit punt in elk geval volledig eens met de fracties van CDA, D66 en PvdA.

De VOORZITTER: Ik val bijna van mijn stoel. Mijnheer Boels, u zat heftig te gebaren.

De heer BOELS: Ja voorzitter, ik wil gewoon het woord hebben, dus fijn dat ik dat nu krijg. In reactie op wat de heer Spijker inbrengt voor het debat, het gaat hier niet om een vergunning, voor alle duidelijkheid. Het gaat gewoon niet over een vergunning, het gaat om een verklaring van geen bezwaar. Dat is daadwerkelijk wat anders. Het is een ruimtelijke vraag, daarin volgen wij het college ook. Tegelijkertijd moet in de tussentijd wel iets gebeuren tussen wat we vanavond besluiten en wat we op een later moment definitief maken. Wat daar in de tussentijd moet gebeuren - ik vind het vervelend dat de tijd zo kort is - daar moeten we het eigenlijk met elkaar wel over hebben, wat we dan precies willen hebben. Ik hoor monitoren, onderzoeken, van alles en nog wat. Dat kost ook allemaal geld, kost ook allemaal tijd. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar? Dat vind ik eigenlijk wel een te lastig vraagstuk om nu zomaar te zeggen: we gaan er wel mee akkoord en dan zien we later wel weer. Die voorwaarden moeten we dan wel met elkaar scherp hebben.

De VOORZITTER: Een correctie van mijnheer Boels, een terechte correctie, maar daar heb ik weer een correctie op. Het is niet een verklaring van geen bezwaar, maar een verklaring van geen bedenkingen. Mijnheer Soellaart, ChristenUnie-SGP.

De heer SOELLAART: Dank u voorzitter. Natuurlijk is het goed als we wat gaan doen maar ik hoor soms ook mensen zeggen: we weten niet zeker of het het beste is en zo, maar laten we maar wat gaan doen. Dat lijkt ons een heel slecht plan. We willen dus wel graag die wasinstallaties maar we willen gewoon meer zekerheid of dat uiteindelijk echt goed is. Volgens mij gaat Schiphol eerst wassen en de grond die overblijft gaan ze verhitten en daar gaan ze die bakstenen van maken, als ik het op Schiphol goed begrepen heb maar ook dat is jammer dat we daar niet veel van weten. Dus, wat betreft mijnheer Boels, ja, wij willen toch graag iets van een MER-rapportage. We verwachten trouwens niet dat Schiphol die grond à la minute gaat wegrijden.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, GroenLinks.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter. Als ik het zo hoor denk ik niet dat we vanavond al zo ver komen dat we vanavond ook kunnen stemmen. Dus dat wil ik al meteen aan u meegeven voorzitter, of u dat wil bekijken. De vrachtwagens naar België, dat zien we ook niet zitten. Laten we dat ook vooropstellen. Het zijn 40.000 tot 70.000 vrachtwagens die dan naar België zouden moeten rijden, die ook een behoorlijke milieubelasting met zich mee brengen. Daar zitten wij ook in deze gemeente niet op te wachten. Dus we hebben een groot dilemma. Ik ben het helemaal eens met het gegeven dat we die voorwaarden de komende weken helder moeten hebben. We hebben daar al een aantal dingen over gezegd. Het RIVM inschakelen, het waterschap inschakelen, al die dingen. Ik vind ook dat we echt duidelijkheid moeten hebben over TTOP 4 voordat we kunnen instemmen met eventueel iets op TTOP 5 te gaan doen. Het één hangt met het ander samen. De portefeuillehouder zegt dat we nu aan de slag moeten want die grond moet weg, die grond moet weg want anders krijgen ze boetes en zo en dat is allemaal heel erg. Maar het gaat juist om die grote opslag die we voor negen jaar hebben. We moeten een volledige zekerheid hebben dat dat niet wegloopt.

De VOORZITTER: Ik wil voor de duidelijkheid toch nog een keer benoemen, het is al een paar keer gezegd, maar vanavond gaat het niet over de vergunning. Het gaat over een verklaring van geen bedenkingen. Dus technisch gezien snap ik wat u zegt... Mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Mag ik nog even, want volgens mij was de sessieaanvraag van de heer Spijker met name naar aanleiding van de vergunningsaanvraag voor TTOP 4.

De VOORZITTER: Dat is correct, maar u stemt vanavond over de verklaring van geen bedenkingen.

De heer BOERMAN: Ik heb net voorgesteld om daar niet vanavond over te stemmen.

De VOORZITTER: Dat heb ik gehoord, dat ga ik straks als conclusie voorleggen aan de raad en dan kijken we hoe dat verder gaat. Mijnheer De Ruiter en dan mijnheer Spijker.

De heer DE RUITER: Als korte reactie op mijnheer Boerman. Het frame, ook van anderen overigens eerder vanavond, ik vind het frame van vrachtwagens gaan rijden naar België, volledig fout. We hebben de Ringvaart rondom onze gemeente liggen. Dat spul kan prima per binnenschip vervoerd worden. Dat vermindert het aantal vrachtwagenbewegingen. Dan een korte vraag voor de heer Boels van de VVD-fractie. Hij had het over allerlei onderzoeken die we wel of niet gaan willen. Maar is mijnheer Boels het met mij eens dat we daar het principe van 'de vervuiler betaalt' kunnen handhaven voor wat betreft het uitvoeren van die onderzoeken.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, echt superkort alstublieft.

De heer BOELS: Nee.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Spijker, we zijn eigenlijk voorbij de tijd dus ik wil u vragen om heel kort en bondig af te ronden.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een heel klein voorstel wat misschien wel ook nog zou kunnen helpen. Laat Schiphol damwanden slaan tussen de TTOP-terreinen en dat water. Dan hebben we al ieder geval dat het niet in het water komt. Dit was mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel. Concluderend heb ik gehoord van GroenLinks dat zij vanavond zou willen voorstellen om het toch van de stemmingenlijst te halen. Ik stel voor dat u zo meteen in de schorsing met elkaar even overlegt, woordvoerders onderling en dan de voorzitter straks laat weten of we er vanavond alsnog over kunnen stemmen. Bent u het daarmee eens? Ik zie knikken. Ik wil u allemaal danken, ook de insprekers, voor uw aanwezigheid en bijdragen en ik sluit hierbij de sessie. Dank u wel.